

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Újhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Szólóhirdetéseknél minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor.
negyedévre 2 50 kor.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A gyermeknap Sátoralja- újhelyben.

Az emberszeretet ünnepe.

— ápr. 3.

Volt már alkalmunk városokat látni ostromállapotban; volt alkalmunk fegyver-erdők felvonulását szemlélni népek ellen; láttunk erőt, hatalmat, — szemben a gyengébbel, sőt az erősebbel is, — mind attól az irányelvvel: hogy ez a hatalom behódolásra kényszerítse a vele szemben álló tömeget.

Sőt többet mondunk. Láttunk már erős sas által üzött s természetesen le is győzött galambot. — De nem láttunk még fegyvertelenek által nyers erő ellenében kivívott győzelmet, — nem láttunk még galambok által legyőzött sasokat, — csak most: mikor a „Gyermeknapon“ sétáltunk végig a tavaszi napfénytől ragyogó s a balzsamos, ujon ébredt levegő által szinte idegenszerűvé varázsolt utcáin a mi fejlődő szép városunknak.

Uton-utfélen galambok. Édesen hízogó, lélekre ható hangjuk csendült mindenhol: „Csak egy-két fillért az elhagyott gyermekeknek.“ És ha csendült a fillér, a hatos, a korona sőt az arany is a galambok által oly féltékeny gonddal őrzött perselekben, akkor nem merült el az az édesen szép hang hallgatásba, de újból zengett: „Az Isten fizesse meg!“

Gondosan ápolat virágok, szem-szívet gyönyörködtető szép urleányok; az élet terhét-gondját nem ismerő, kényelemben, jólétben élő uriaszonyok kéregetők módjára lepték el a tegnapi s a mai „Gyermeknapon“ városunk utcáit. A szelidség, a báj, a szépség, sőt ne tagadjuk, még a furfang minden nemét, alakzatát, varázsát is bele vitték foglalkozásuk keretébe, csak-hogy mentől fényesebb eredményt mutathassanak fel. Egyik a másikon óhajtott tullicitálni. Miért? Mi volt az indító oka ennek a soha nem tapasztalt lelkesedésnek, — mi vitte e gyenge, fehér galambokat az élet viharos légkörébe, hogy sasokkal álljanak szembe s győzzenek; — mi adott erőt a fegyvertelenek karjaiba, hogy nagy művet hozzanak létre?!

Mi? egy magasztos eszme, egy szent, isteni fogalom, melyet úgy hívnak: emberszeretet.

A nő, a teremtés tökéletes-

sége akkor áll előttünk a maga fenségében, midőn szívére, emberszeretetére apellálunk. Akkor nem földi lény többé, de felmagasztosul; mert a szeretet isteni érzelme az ő lelkében fejlődött legtökéletesebbé s a nő, aki anya, vagy a hajadon, aki az anyai szeretet melegétől nem sül s nyeri hőszárnyait lilium lelkének, — éltető elemében van akkor: midőn minden akadálylál szembe kell szállani s küzdeni az ő lelke szerelméért, — az emberiség jóvoltáért.

Gyönyörűséggel, meghatottsággal, sőt nem szégyen ha azt mondjuk, hogy könyezve szemléltük azt a magasztosan szép munkálkodást, melyet a mi hölgyeink a Gyermeknapokon végbevittek. A semmiből ime lehet teremteni, nagy és szent eszméket ime lehét megvalósítani. Ezt ők mutatták meg nekünk tegnap és ma. Csókoljuk meg a legmelegebb szeretet érzetével kezüket, mert méltán megérdemlik.

A magyarországi hatóságok az 1906. év folyamán 16.000, — tizenhat éven aluli gyermeket ítéltek el különféle büncselekmények miatt. Hazánkban most hat javítóintézet van, melyek maximális számításal 1200, rossz utra tért gyermeket fogadhatnak be mindössze. Közel 15 ezer fiatal bűnös kerül tehát fogházak s rendőri zárkákba. Erköletes kötelessége a társadalomnak ezekkel szemben a mentő akció, mentől szélesebb mederben. Ezt a nemes akciót irta zászlójjára a Gyermekvédő Liga, mely azokat a gondozásra s erköletes nevelésre szorult gyermekeket, kik állami intézetekben, menhelyeken s más jótékony, nevelő intézetekben el nem helyezhetők: szeretettel öleli magához, gondozza, ápolja s emberséget nevel belőlük. De igen szép célja a Ligának az is, hogy az elhagyott, külföldi honoságú gyermekeket gondviselésébe veszi s őket magyarokká neveli.

Az élet oly nehéz, oly tövises. Vajjon lehet-e nemesebb, magasztosabb eszköz e tövises ut simává tételére mint a szeretet? Vajjon a szeretet kuforrása, maga az istenség, méltónak tartana-e minket magához, ha ez isteni tan nem a legelső helyet foglalná el sziveinkben?

Tavaly még csak 43 magyar országi város közönsége tartott gyermeknapot. Ma huszezer közönségben látjuk a Liga plakátjait, ma az egész Magyarország a szeretet ünnepét ülte, mert érzi ez

a nemzet, hogy elhagyott véreiért a szeretet oltárára hozott áldozatával tulajdonképpen a hazát oltárán áldozott. A hazát oltárára letett áldozat pedig az Ábel áldozatának jellegével bír; mert amint a szent hajdankor e jámbor ifjának igaz szívből eredett áldozata ég felé bocsátotta füstjét, — úgy száll ég felé a nemzeti, igaz magyar érzelmektől áthatott áldozatának illata.

Komoly, nehéz munkával elfoglalt férfiak, mint vármegyékben is Meczner Gyula főispán, — a Liga helyi fiókjának elnöke — kész örömmel áldoznak fel szabad idejüket a szent eszmének. Zemplén szép hölgyei valóságos hadjáratot indítottak az eszme érdekében. Legyünk hű harcosok az ilyen vezérek táborában, mutassuk meg, hogy ez az első Gyermeknap csak egy nagy, fényes jövővel biztató kornak a kezdete, amely korszak bőven meghozza az óhajtott gyümölcsöt a mi áldozatkész támogató-sunk alapján.

Sok ezer gyermek áll a lejtő szélén. Egy fillér, — és egy gyermek meg van mentve. Van-e, volt-e valaki, aki ezt a fillért sajnálta volna? Nem, — nálunk nem volt. Sőt nálunk az igazi szeretet, a humanizmus fensége sen szep ünnepet ült a feltámadás ünnepevel kapcsolatban!

Csókoljátok meg azokat a jótékony kezeket, — megérdemlik!

A kivándorlásról.

Irta: Szemrecsányi Béla.

(Folyt. és vége.)

Nem volt érdektelen azon levelezés, melyben a volt bodrogszerdahelyi káplánnal, mai passaii plébánussal, Messerschmidt Gézával álltam épen azon célból, hogy amerikai honfitársaink viszonyairól megbízható adatokat kapjak. Terjedelmes leveleiben nagyon érdekes dolgokat közölt velem, melyek részben kiegészítették eddigi ismereteimet, részint pedig megerősítették a viszonyokról alkotott nézeteimet. Igazolva levelében azon felfogásomat, miszerint a magyarok közül az, ki jelentősebb jólétre tett szert, ingatlant vásárolt s kinek magyar temploma, magyar papja van, nem gondol a visszavándorlásra; betegség, munkahiány, a jólétnél csekély mértéke inkább ösztönzi visszavándorlásra honfitársainkat.

A kivándorlási törvény életbe léptetése óta szerzett tapasztalataim azon meggyőződést érlelték meg bennem, hogy a kivándorlási hajlamot megszüntetni egyelőre teljesen képtelenek vagyunk, hogy e modern népvándorlás csökkenjen vagy megszűnjék, arra vagy Amerika gazdasági viszonyainak kellene hanyatlani, amire semmi kilátás sincs, vagy Amerikának kellene törvényvel vé-

dekezni az idegenek beözönlése ellen, mire vonatkozólag több javaslatot már tárgyaltak is illetékes körök. — Azon intézkedések, melyeket gróf Andrássy belügyminiszter említ beszédében, mint a hajós társulatokat kötelezni, hogy utlevél nélkül senkit se szállítsanak, ügynökeiket, meghatalmazottaikat kitiltani, titkos ügynököket szigorúan büntetni, az utlevelek ügyét szabályozni, mind célszerű, de kizárólag rendőri intézkedések, melyek a kivándorlás terén előforduló visszaélések meggátolására alkalmasak, azonban kivándorlási politika eszközei kizárólag nem lehetnek.

A szakértők általában Magyarország gazdasági állapotában látják a kivándorlás egyik fő okát. Ez tökéletesen helyes és igaz, csak azt hiszem indokolt az aggodalmam, hogy mire hazánk gazdasági állapotait annyira sikerül javitanunk, hogy a kivándorlás meggátolására a változott viszonyok alkalmasaknak bizonyulnak, addig már be fog követezni az, minek föltétlenül be kell következni, hogy Amerikában túlnépesség áll elő, minek bizonyára nem az lesz a következménye, ami nálunk lenne, hogy a benszült amerikai fog Ausztráliába vándorolni, hanem a bevándorlást tökéletesen meggátolják s a gyűlölt idegenek ellen, kik szerény igényeikkel a béremelés lehetőségét gátolják a benszült munkás kárára, oly törvényeket hoznak, mely az igéret földjét a bevándorlottakra nézve tühretelenné fogják tenni.

De kell-e kivándorlás s elnéptelenedés veszély arra, hogy mindent elkövesünk Magyarország gazdasági állapotainak javítására? nem-e kötelességünk ez akkor is, ha semmi veszély sem fenyeget, s nem-e marad el gyenge hangjával a művelt államok nagy orchesterében azon nemzet, mely csak a meglevőt conserválja, de nem halad!

Ha sikerülne kormányunknak a kivándorolt magyarok ügyét Amerikában egész súlyával és hatalmával felkarolni, ha sikerülne a gyarmatosítást úgy keresztülvinni, hogy honfitársaink az új világban egy szervezett egészet alkossanak, mi elsőrendű kötelességünk volna, akkor remélhetőleg előbb következnek be az, hogy az Amerikaiak az idegenek szervezett egésze, a „state in state“ előli félelmükben előbb tennék meg azon szigorú intézkedéseket, melyek a bevándorlást megakasztanák s valószínűleg visszavándorlásra készítenék honfitársainkat. Ha pedig csak a kivándorlást akasztanák is meg, még akkor is jobb volna helyzetünk mint ma, mert az ott maradó magyarok tervszerű telepítése által alkotott New-Hungary, az anyaországnak sok tekintetben hasznára lehetne. Nézetem szerint tehát a már kivándorlottak tervszerű telepítése s számukra minden elképzelhető előny kieszközlése s a visszavándorlás minden áron való megkönnyítése volna a közel jövőben követendő egészséges kivándorlási politika elsőrendű feladata, melynek szervezésére derék példát szolgáltat Olaszország, melynek visszavándorló népességét 2 lyra fejenkénti díjjal kötelesek a hajós társulatok az örök napfény birodalmába visszaszállítani.

A zempléni vármegyei „Kazinczy-kör” házi estélye.

— ápr. 3.

A zempléni vármegyei „Kazinczy-kör” folyó hó 2-án ismét egy sikerült estélyvel gazdagította eddig rendezett estélyeinek változatos sorozatát, melynek műsorát most a kör vendégeinek szereplései uralták.

Az estély minden tekintetben sikerült s a megjelent díszes számú előkelő hallgatóságnak nagy szellemi gyönyörűséget szereztek a szereplők, kiknek mindegyike teljes buzgósággal törekedett megfelelni az elvállalt feladatnak, s e buzgalom eredményezte, hogy minden műsorszám kiválóan sikerült.

A közönség pedig, melynek intelligens rétege ma már majdnem kivétel nélkül a kör tagjának vallja magát, szorgalommal, teljes számban látogatja a kör estélyeit, ugyszólván életszükségletét képezik a kör magas nivójú estélyei, melyek által lelkét nemesíti, szellemét műveli s egyúttal szívdíadmitó szórakozásban is részesül. Szinte fájó szívvel gondolunk arra az időre, mikor szerencsétlen viszonyok akadályozták a kört abban, hogy működési terén mozoghasson. Most azonban annál örvedetesebb az igyekezet, melylyel a mulasztást pótolni igyekeznek.

Az estély lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A zempléni vármegyei „Kazinczy-kör” folyó hó 2-án este a vármegyei ház nagytermében házi estélyt tartott, amely estély műsorának első számában *Hollós Eszter*, a kör gálaszécsi vendég tagja szavalta el a „Férjhez menjek-e?” című monologot, hatásosan domborítva ki annak kacagtató, humoros részleteit. Az általános tetszésre talált előadást a jelenvolt közönség zajos tetszésnyilvánításokkal kísérte, ezzel hálálva meg az előadó ambiciózus igyekezetét.

A műsor második énekszámában egy nagyarányú énekhanggal rendelkező, s hivatott kritikát kiváltó urhölgy énekstámban volt alkalma közönségünknek gyönyörködni. Valóban meglepetésszerű esemény számba ment, amint *Svastics Eugenia* a podiumra lépett, hogy Carl Bohm „Comme la nuit” és Pergolese „Nina” szerzeményeit élénkelje. Hatalmas, az egész termet betöltő mezzó-szoprán hangja szinte megbűvölte a közönséget s a hatást mi sem jellemzi jobban mint azon tüntetészerű tapsorkán, mely dalai után felesendült. Különösen nagy hatást ért el a dialmas hangú énekesnő *Tarnay Alajos* „Haydée” és *Dienzel* „Lilioszáll”-ának interpretációjával, melylyel hallgatósága alig tudott betelni. Hálából egy magyar dallal is gyönyörködtetett. Ugy tudjuk, hogy *Svastics Eugenia* a magyar kir. operához való szerződtetéséről már volt szó s szinte különösné tartjuk, hogy ezt a bámulatos hanganyaggal rendelkező énekesnőt, kinek hangját a vármegyei ház nagy terme befogadni szűknek bizonyult — még eddig nem szerződtették. Különben a magyar művészi tehetségeknek az a sorsuk, hogy idegenben kell értékesíteniük istenadta művészetüket, ahol — úgy látszik — jobban meg tudják becsülni a művészet értékét.

A kiváló énekesnőt, kinek hangját tekintettel terjedelmére, sokkal inkább szerettük volna a színházban hallani, hol az kellőképp érvényesíthetett volna: *Ambrózy Margit* kísérte zongorán diszkrétan, alapos biztonsággal.

A *Geöcze Sarolta* elmaradt felolvasása helyett, *Svastics Eugenia* szereplése szünetközében dr. *Hornyay Béla* olvasott fel uti naplójából egy

érdekes részt konstantinápolyi utjáról, melyet a közönség mindvégig élénk érdeklődéssel kísért s a szellemes felolvasásért lelkes tapsal hálálta meg a felolvasót.

A műsor utolsó számában egy kedves megjelenésű urilány *Perlstein Lujza* szavalta el Sas Ede „Csipke rózsza” című költeményét s a tetszetős költemény az ő előadásában teljes szépségében jutott érvényre. A szavaló a költemény minden részében olyan készütségnek s egyben oly hivatottságnak adta tanubizonyosságát, mely a legszebb reményekre jogosító. A sikerhez hozzájárult fellépésének bámulatos biztonsága, kedves megjelenése, közvetlen előadási modora s a költemény közvetítésének eltalált tonusa, mely teljesen fedte a szerző intencióját.

A közönség a legkellemesebb reminiscenciákkal távozott az estélyről, mely fél nyolc óra felé ért véget.

n.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Közigazgatási gyakornoki kinevezés. Zemplén vármegye főispánja *Mertens Arthur* nagymihályi lakos végzett joghallgatót díjtalan közigazgatási gyakornokká kinevezte, míg dr. *Marton Gyula* ideiglenes minőségű közigazgatási gyakornokot állásában véglegesítette.

A társadalmi tevékenység nálunk és a külföldön.

— márc. 29.

Az államok leghatalmasabb segítő társa ma a társadalom kell hogy legyen. Az állam sokat tehet maga is, de nem mindent, s vannak terek, melyek megmunkálása nem is túri az állami segítségét, mert az állam pártatlansága mindenek felett áll s nem vehet tekintetbe helyi, felekezeti s más speciális érdekeket akkor, midőn támogatását állami szempontból fölajánlja. Ily esetekben egyedül a társadalom van hivatva tevékenységét kifejezni, mert csak neki van joga segítő kezét afelé nyújtani, aki neki éppen tetszik, vagy mondjuk: akinek a segítség az ő ítélete szerint éppen legjobban kell.

Most már vegyük szemügyre a mi magyar társadalmunk munkálkodását. Természetesen, ha efelett ítéletet akarunk mondani, akkor a magyar fővárost kell megnéznünk, hova nemcsak az ott helyi, de az egész ország társadalmának tevékenységi ereje összefut s látható alakban nyilvánul meg.

Ott van a veres- s fehérkereszt egyesület, ott a sok emberbaráti intézet, a jótékony asztaltársaságok, a különféle továbbképző tanfolyamok s szegénykórházak stb. Mindezek mellett ott van a legtöbb s legnagyobb nyomor, ott az erkölcsi élet legnagyobb züllése egyrészt azért, mert nagy a szegénység és a tudatlanság egyes rétegeiben, másrészt meg talán azért, mert itt-ott sok a felesleg. Mindez azt bizonyítja, hogy a társadalmi tevékenység nem elég extenzív s még mindig igen sok a tér, mely parlagon hever s a jövőtől várja csak a kulturáját. De ha így van ez a fővárosban, mit keressünk akkor a vidéken, hol gyakran igen kicsinyes érdekek dominálnak s az összetűzés keresésében, vagy kerülésében forgácsolják el erőiket. Itt egész tevékenysége a társadalomnak az, hogy egy pár nőegylet gyűjt filléreket a szegények felségítésére, aztán van itt-ott irodalmi körfele vigalmi bizottságokkal, dal-egyletek és műkedvelők.

Nem jár kellő siker, látható eredmény s nyomában társadalmi tevékenységünknek nincs érzéke ott segíteni, hol a szükség legnagyobb. — Aztán van valami a működésében, ami azt gyaníttatja, hogy a magasabb célok elérésére sokkal kevesebb gondot fordít, mint a kicsinyekre, mintha

félne befogni magasabb feladatok megoldásába. Sok helyt meg az egyletesdi nem egyéb mint a személyi hiúságok legyezgetésére szolgáló intézmény s a valódi célok iránti törekvés egészen hiányzik belőle. — Legnagyobb kerékkötője a jótékony egyesületek fölvirágzásának a tagdíjak magassága, azok beszédesi módja s az ebből keletkező elhidegülés minden szép és nemes iránt. Második akadálya a vezetőségek tapintatlansága, szeretetnélkülisége s vajmi csekély agilitása. A siker csak a tömegek lelkes együttműködésének nyomában terem, s ha azt akarjuk, hogy a működés eredménye számba vehető legyen, nem szabad abból kifelejtünk azt a legutolsó lelket sem, mert számot ez is szaporít, lelkesebbé az is kívált a többiek egyhangú felbuzdulásánál.

És most vessünk egy rövidke pillantást a külföld s jelesen a nagy német és az angol nemzet társadalmi tevékenységére.

A nagy német társadalom az igaz, hogy nagy magasságban áll felettünk a valódi műveltség dolgában, de van is annak finom érzéke és tapintata azon szükségek felismerésével szemben, melyek nemzeti fajukat erősíteni, boldogítani s a magas nagy célok felé irányítani hivatják.

Ott a szegény és árvaházak, a fejlett ipar terén megszámlálhatlan továbbképző tanfolyam az emberiség szerencsétlenjei számára a sok emberbaráti intézet, a megszámlálhatlan hazafias egyesület és sok más tisztán társadalmi segélylyel: nekünk hihetetlen virágzásnak örvend s fejlettségének magas fokával az utazót ámulatba ejti.

A hála, mely e jótékony intézmények hatása nyomán a sok száz-ezrek lelkében önkéntelen fakadt: a ragaszkodás, a szeretet és a mindenkori visszaemlékezés képében oly kapcsolatot képez a nagy állam millió polgárai lelkében, mely termékeny a minden jóban és nemesben.

Ép így, vagy még inkább a gazdag és nagy angol nemzet. Ott még az állam hivatalos ténykedésének egy nagy részét is a társadalmi önkéntes vállalkozás foglalja le a maga számára s cselekszi azt a munkát nemes felbuzdulással hazafiságból, mit más államok drágán fizetett hivatalnokai végeznek. A szabadság érzete az az iránti helyen érzéket támogatja s ellenőrzi a hivatalos köreket, de engedelmessékedik is a törvénynek, mert éri, hogy szabadságának ez a legfőbb védőbástyája. A vidék, a főváros, az egész ország tele van hintve oly intézményekkel, melyek a tudatlanságot kevesbitni, a gyengét védeni, a szegénységet segélyezni, a nyomort enyhíteni hivatják. S e tevékenységből mindenki részt követel magának, ki intelligens névre tart számot. A szertelen mulatságok, ivással és kártyázással összekötve ott ismeretlenek; az angol jellem azt nem tartja megférőnek az igaz emberiséggel.

Igy küzdenek a nagy nemzetek saját fajok fentartásáért, így biztosítják a jövőt utódaik számára.

Bár megértenők mi is ezt már és igyekeznénk ez uton igazi hazafiakká lenni!

Zselvtay Bogdán.

Az új negyedév alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy a mai számunkhoz csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, — nehogy lapunk további küldését beszüntetnünk a hátrálékot postai megbízás útján legyünk kénytelenek beszédesíteni.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Egy falragasz.

Egy elhagyott gyermek az utcán...
Szegényke éhes, didereg...
Egy fényes ablak mered rája
És azon belől fény, meleg.

A jólét kivert száműzöttje
Kit nem hi pelyhes menedék:
Ablakon át lopkodja csak meg
Más otthonának melegét.

El van hagyatva, üzve, árva...
Már vezekel, bár büntelen
S lelkéhez nem tapad az Élet
Egy maculányi szennye sem.

Hiába mind! viszi, ragadja
Magával Utca, szenny, mocsok,
Neki tán nincs is Megváltója,
S nem is hiszi, hogy jönni fog.

Ő nem hiszi, de már mi tudjuk,
Hogy szétlővelte sugarát:
A jótékonyosság izzó napja,
A mely melenget és megáld.

Mi már nem azt a képet látjuk,
Melyet megalkotott esetet,
Hogy irgalomra késztsé, birja
A fásult ember-szíveket.

Egy másat látunk, amit Krisztus
Az elhagyottnak hirdetett:
Ottont, amely békét sugároz
S melyben kenyér van, fény, meleg!
Németh Pál.

Gyermeknap.

— ápr. 3.

Igazán „gyermeknap” volt nálunk ma és tegnap. Annyira gyermeknap, hogy komoly férfiak, harc-edzett katonák gyermekek privilegiumát képező kedves jelenetek hőseivé váltak. Nem merészeljük a délceg, szép öreg urakra ráfogni hogy a tüzes pillantások hatása alatt tettek huzamos időbeli sétákat városunk főutcáján; — de ha így volna is, végre most már tavaszodik s a virágnak... stb... Elég az, hogy a „gyermeknap” jelentőségét éppen azok fogták fel a szó legnemesebb értelmében, akikről első tekintetre azt hinné a nagy közönség, hogy gyöngéd érzelmekre csak úgy képesek, ha őket közvetlenül érdeklő dolgok vannak színen.

Nagy elismeréssel emlékeznek meg a gyermeknap hű munkásai egy magas állású, közéletünkben előkelő helyet elfoglaló uri emberről, aki valóban követendő példát mutatott abban, hogy kell jót tenni feltűnés nélkül. Mi is azért nem írjuk ki a nevét, mert nem akarjuk haragját magunkra vonni, annyit azonban elárulunk, hogy rövid idő múltán még nem gyöngéd lelkű polgártárs, de ezredét kemény szóval móresben tartó vitéz honfitárs volt. — Az anonymus emberbarát telerakta zsebeit aprópénzzel. Aztán olyan hűségesen sétált egész nap a város főutcáján, mintha robotot tudna le. Egész természetesen, hogy számtalanszor nyultak feléje szép fehér kezek, — de soha sem huzódta vissza üresen. El is kopott a sok aprópénz estére az utolsó fillérig. De sétálásai közben betért ez a nemes lelkű ember Ujhelynek számtalan boltjába is. Vásárolt cipőtől kalapig, harisnyától zsebkendőig mindent. Sőt a nyugtáira szükséges bélyeget is megvette egy pár hónap-

ra — előre. Mert hát ebből a kereskedők is juttatnak filléreket az elhagyott gyermekek javára. — Le a kalappal urak az ilyen igazi emberbarátok előtt.

— **Kinevezés.** Kereskedőtanonc iskolánk szakfelügyelőjeül a vall. és közokt. m. kir. miniszter Jónás János nyug. felsőkereskedelmi iskolai igazgatót nevezte ki.

— **Egyházmegyei gyűlés.** A felső zempléni ev. ref. egyházmegyei rendes évi tavaszi közgyűlést holnap, ápr. 4-ikén tartja meg Sátoraljujhelyben az ev. ref. lelkész lakóházában. A közgyűlést megelőző lelkészi értekezlet ugyanott, ma délelőtt volt, **Hutka József** felsőzempléni ref. esperes elnöklétével.

— **Korbély Géza távozása.** A hírneves egyházi szónok, **Korbély Géza** ág. ev. lelkész f. évi június hó 9-én foglalja el Eperjesen lelkészi állását. Korábban azért nem távozhat, mert az iskolai év befejezte előtt, mint több tanítványnál elfoglalt hitoktató, ezen állásait el nem hagyhatja.

— **Cabaret estély.** A Gyermekvédő Liga javára április hó 13-ára tervezett cabaret estély **Meczner Gyula** főispán védnök sulyos betegsége miatt bizonytalan időre, valószínűleg f. hó 20-ára halasztatott el. Miért is a rendezőség ez uton értesíti a közönséget, hogy a jegyek csak április hó 10-étől kezdődőleg árusítatnak a **Gojdi** kisasszonyok tőzsde üzletében, hol földszinti helyekre előjegyzések is elfogadhatók. Az előadás iránt páratlan érdeklődés nyilvánul. A rendezőül gazdag és látványos műsort legközelebbi számunkban hozzuk.

— **Tisztelgés a rendőrkapitány-nál.** F. hó 1-én volt **Kelner Sámuel** köztisztviselő állásán 25 éves szolgálatának évfordulója. A rendőrlégénység és altisztek erre az alkalomra szép tanujelét adták az alkaptány iránt érzett ragaszkodásuknak. Folyó hó 1-én délben **Kaszárda Gyula** rendőrmesterrel élén az összes rendőrök díszben megjelentek **Kelner** kapitány **Kazinczy-utcai** lakásán, hol a rendőrlégénység és altisztek nevében **Kaszárda** őrmester fejezte ki jókívánatait a jubilálónak. Ezenkívül értékes ajándékot és egy ezüst botot adtak át neki emlékül, amelynek fogantyuján a következő körirat van kivésve: „Szeretett alkaptányunknak 25 éves jubileumára a rendőrlégénység.” — A rendőrkapitány meghatva köszönte meg a rendőrlégénység ragaszkodását és tiszteletét eme szép megnyilvánulást s barátságosan megvendégelte őket. — A jubileumi társasvácsora a város ház nagyszobájában f. hó 6-án lesz, amelyre eddig a képviselőtestületi tagok és **Székely Elek** polgármester által meghívottak közül 110-en vettek meg a részvételi jegyet. A bankett így tehát impozánsnak ígérkezik.

— **Egyházi beszéd.** A sátoraljujhelyi izr. anyahitközség nagy templomában f. hó 6-án délelőtt 10 óra után, a mázkir ima előtt dr. **Goldberger Izidor** rabbi magyar egyházi szent beszédet intéz a hívekhez.

— **Kik éltek nagy kort?** Érdekes statisztikai kimutatás jutott kezünkbe azon sátoraljujhelyi halottakról, akik az utóbbi évek folyamán magas kort elérve haltak el. A nagy kort elérték sorát a 100 éves **Weisz Bernát** mészáros nyitja meg, ki 1897 dec. 2-án halt el. Utána 96 évvel **Kerekes János** koldus következik, ki 1899 jun. 15-én halt meg Sátoraljujhelyben. 94 éves kort érték el özv. **Friedman Jakabné**, **Schwarz Lébl** gyümölcskereskedő, özv. **Rosenberg Jakabné** tejkereskedő, kik 905—906 évben haltak el. 1901-ben egy 93 éves asszony özv. **Morgenstern Márkusné**, született **Feldman Eszter** halt

el. Az öregkort elérték között legtöbb a 90 éves. Ilyen 90 éves agastyánok és matronák az utóbbi évek lefolyása alatt következő nevek halottak el Sátoraljujhelyben: özv. **Koscsó Jánosné**, özv. **Weinberger Vilmosné**, özv. **Feder Sámuelné**, özv. **Weiser Jakabné**, özv. **Komendovics Józsefné**, **Rosenzweig Lajos**, **Makai István juhász**, özv. **Weinberger Benecéné**, **Cseley Antal**, özv. **Deusch Gyuláné**, özv. **Polacek Aronné**, özv. **Kozma Jánosné**. Ebből a kis összevetésből is kitűnik, hogy az öreg kort elérték javarésze a női nemből, az u. n. „gyenge” női nemből kerül ki.

— **A szalonka vadászati ideje.** A vadászembereknek régóta várt szezonja: a szalonkázás ideje már elérkezett s a helybeli nimródok buzgalommal látnak hozzá, hogy a jóízű szalonkák mielőbb terütekre kerüljenek. Az első szalonka elejtése mindenkor vadászdiesőség volt s respektust kelt a szerencsés vadász iránt a többi vadásztársakban, a kik az első szalonkák elejtésétől meg lettek fosztva. A sátoraljujhelyi vadászok közül **Diana** istenasszony ez idén ifj. **Schusztér Ferenc** és **Adriányi Bélára** mosolygott, a kik közül ifj. **Schusztér Ferenc** az első, **Adriányi Béla** pedig a második szalonkát lőtte le.

— **Beomlott sirok.** A sátoraljujhelyi köztemetőben a hegyekről leáradó víz, vagy esetleg a temető alatt elvezető földalatti pincealagut beomlása következtében négy sir beomlott s majdnem négy méternyi mélységbe zuhant le. A városi elöljáróság részéről **Bogyay Béla** városi tanácsos s **Kérészy Gyula** városi mérnök szálltak ki a helyszínre s megállapították, hogy a lesüllyedt sirokban **Tóth József**, **Rácz Erzsébet**, **Janosovszky Gyula** és **Ambrózi Anna** nevű gyermekek voltak eltemetve. A sirok beomlásáról most az előjáróság kifogja értesíteni a szülőket, névszerint **Tóth József** gyári lakost, **Rácz József** államvasuti napszámost, **Janosovszky Gyula** vasuti segédfékezőt s **Ambrózi István** önálló cipész-mester sátoraljujhelyi lakosokat. — Együttal intézkedést tett az előjáróság, hogy a beomlások okát kipuhatolja s azt megszüntesse annál is inkább, mert már a gyermeksírtábla másik részét is beomlás fenyegeti.

— **Időjárás április hóban.** A Meteor az áprilisi időjárásáról a következő prognózist állítja föl: Április eleje harmadikától kezdve változatosnak ígérkezik, lehet erősebben csapadékos, vagy pedig csak állandóbban szeles idő. Április 10-ét követően meleg, száraz időt várhatunk, mely jelleg van hivatva áprilist főként uralni úgy, hogy csak a hó végével várható csapadék, amely, ha nem megy át viharos szelekbe, akkor május hónap még elég csapadékot hoz, még pedig zivataros esők formájában. Ellenben, ha április végén is száraz szelek járnak, akkor ez a jelleg fog érvényesülni májusban is.

— **Nagy tűz Borsiban.** Lapunk zártakor jelzik Borsiból, hogy a **Rákóczi-féle** — most **Windischgrätz** herceg tulajdonát képező — épületekben tűz ütött ki. Eddig arról értesültünk, hogy a tűz az uradalomhoz tartozó gazdasági épületeket hamvasztotta el.

— **Gólya az állomáson.** A mi szép, melancholikus, okos madarunk még mindig hidegnek, zordonnak találja a mi vidékünket, még mindig az afrikai mocsarakban tanyázik, ott lépdel nagy komolyan lecsüggesztett fővel, folyton fürkésztve, áldozatot lesve. A hosszú, rideg tél a kedves madarat csaknem elfeledteti velünk, azonban gondoskodik arról, hogy el ne felejthessük. Néha-néha megjelenik, hogy a nagy mementóval

emlékeztessen arra, hogy ő igen is él, ő érte élünk, s ő általa. Néha azonban kellemetlenül lepi meg a házat. Például folyó hó 1-én boldog jó kedve támadt. Szegény **Mitrik** Jánosné sárosolyánai asszonynyal igazi áprilisi tréfát űzött. **Mitrikné** ugyanis 2 gyermekével elindult hazulról, hogy férjét Szerencsén meglátogassa. A legényei állomáson azonban szülési fájdalmak vetek rajta erőt s amikor az itteni állomásra a vonat megérkezett, **Mitrikné** egy egészséges fiú gyermekkel szaporította a kivándorlás által gyérülni kezdő lakosságunkat. A kis kellemetlenkedő gyereket a mamájával együtt a kórházba szállították, a másik 2 gyermek pedig addig, míg anyjuk a gólyalátogatást kiheveri, a rendőrség gondozása alatt marad.

— **Belső tűz.** A Palotás és Kosuth-utca sarkán lévő **Grosz-féle** bolt helyiség f. hó 2-án este 11 órakor ismeretlen okból kigyuladt. A tűzoltóság csakhamar megjelent, s a tüzet eloltotta. A bolthelyiség üres volt, csak a berendezés volt benne, s annak is csak egy kis része égett el. Kár alig van.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Mint tudósítónk írja, **Kamaráth Gizella** tiszakarádi állami óvónő ismeretlen okból öngyilkossági kísérletet követett el. Az öngyilkossági kísérlet végrehajtása előtt táviratokat küldött rokonaihoz, azután 2 filléresre ecetet öntve, az így fejlődött rézoxidos folyadékkal akarta életét kioltani. A kísérlet azonban szerencsére nem sikerült, de az óvónő veszélyesen megbetegedett úgy, hogy érte jött rokonainak magukkal kellett vinni, hogy gondos ápolás után visszaadják az életnek, melyet magától könnyelműen eldobni szándékozott. Az óvónő helyettesítéséről gondoskodás történt.

— **Kitiltás az ország területéről.** **Schmidt Lajos** rendőrkapitány a 1903. V. t.-c. 10 §-a alapján **Stancsikovics Gábor** galíciai és **Tomsich János** laibachi származású idegen honos csavargókat a közbiztonság érdekében az ország területéről örök időre kitiltotta s erről a közigazgatási hatóságokat a Rendőri Közlöny útján értesítette.

— **Verekedés a kocsimában.** Ismét ünnep volt, vasárnap, ergo: a paraszt fiuknak szurkálniók kellett. Olyan axioma ez, amelyet eddig a gyakorlat egyetlen egy esetben sem hazudott meg. A verekedés színhelye a **Fried-féle** kocsma volt. A verekedésben részt vevők nevei: **Juhász János**, **Ritó Mihály** és **Diószegi István** parasztsuhancok, kik minden ok nélkül annyira összeszurkálták **Takács Pál** 50 éves napszámost, hogy életveszélyes sérüléssel szállították az „Erzsébet” kórházba. A parasztsuhancok a rendőrségi zárkában ünnepelték a husvétot, a honnan nagy valószínűség szerint a kir. ügyészség fogházába kerülnek.

— **Vizbefut.** **Orosz Jánosné** sárospataki lakos nagypénteken vizért ment a Bodrogra, de eddig ki nem derített okból a folyóba esett s ott halálát lelte.

— **A kivándorlók hadmentességi díja.** Gr. **Andrássy Gyula** belügyminiszter elrendelte, hogy hadmentességi díj fizetésére köteles egyének számára csak úgy állítható ki utlevél, ha e díjat azon év végeig lefizetik, amely év végeig az utlevél érvényes bir.

— **Megunta az életét.** **Szabó Mihály** 67 éves vinclér 67 év esztendei kinlódás, öröm és bánat után jutott arra a meggyőződésre, hogy nem érdemes élni. Eddig még ismeretlen okból tegnap éjjel felakasztotta magát, mire észrevették: már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

— **Apró tolvajlás.** **Stefura Mari** ismert tolvajné ellen **Balla Ignác** feljelentést tett, hogy fehérműjét az udvaráról ellopta. A rendőrség a

tettet elfogta, aki a lopást beismertette s a tárgyakat átadta.

— **Rendőrség mult havi tevékenysége.** **Schmidt Lajos** rendőrkapitány f. hó 1-én mutatta be a rendőrség mult havi tevékenységéről szóló kimutatását. A rövid statisztikai adatok szerint városunk személyes és vagyonbiztonsága a mult hónapban teljesen kielégítő volt, nagyobb bűneset nem történt. Lopás 15 esetben fordult elő, a melyek közül 12 esetben a rendőrség a tettes elfogásával és a büntérek kézbesítésével eredményt ért el. A városból, mint a közbiztonságra veszélyes eltoloncoltatott és kitiltatott 47 egyén, kivándorlás kisebb méretű volt, mindössze 24-en vándoroltak ki, vissza azonban senki sem tért. Tüzeset nem volt. Közlekedési akadályok pedig csak egy esetben fordult elő, s pedig a **Zsolyomka** fölött a **Boda** felé vezető uton a **Hirsch féle szőlő** alatt nagyobb föld csuszamlás és partszakadás történt, minek következtében az abba folyó víz több zsolyomkai pincébe behatolt. Az uton támadt gödör betömésén, a közlekedési akadály megszűnt. A mult hónapban titkos kivándorlás közvetítéséért **Krasznóczki Mihályné** 1 hónapi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre, **Moskovics Samu** zempléni lakos pedig 2 hónapi elzárásra és 600 k. pénzbüntetésre ítéltetett. A rendőrségre a mult hónapban beérkezett 887 drb. Ebből **Schmidt Lajos** rendőrkapitány kapott 188 drbot, elintéztet 176 drbot, elintéztetlen 12 drb. **Kelner Sámuel** rendőrkapitány kapott 217 drbot, elintéztet 198 at, elintéztetlen 19 drb. **Jurcsó Agoston** rendőrbiztos kapott 290 drbot, elintéztet 266 drbot, elintéztetlen 24 drb. **Kelner Győző** tb. rendőrtollnok kapott 192 drbot, elintéztet 178 drbot, elintéztetlen 14 drb.

— **Elvesztett tárcsa.** **H. Jolán** urleány a Főútcán egy kis barna bőrtárcát vesztett el, a melyben 23 korona készpénz és egy női fénykép volt. A becsületes megtaláló vigye el a rendőrségre.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek műtermében főtér 9. vasuti tisztviselők és alkalmazottak kedvezményben részesülnek. — **Dunky** személyesen lesz itt 4. és 5-ikén.

— **Zongorák, pianók, harmoniumok és gramfonok** legjutányosabb árban kaphatók, esetleg részletfizetésre is. **Udvardi Szaniszlónál** Sátoraljujhelyben.

— **Tüdőbetegeknek áldása a törvényesen védett „Sylol”.** E csodás hatása, kellemes ízű gyógyszer megszünteti a köhögést, bámulatos eredménnyel használhatik mindennemű tüdőbántalmak, hurut, elnyálkásodás és influenza ellen; az éjjeli izzadást teljesen megszünteti, a test sulyát gyarapítja. Ara egy üvegnek utasításal együtt 2 korona. Kapható a készítőnél: **Hajós Árpád** gyógyszerészárban, **Arad**, **Andrássy-tér 22.**, **Budapest**en **Török József** gyógyszerésznél, **Király-utca 12. sz.** és minden nagyobb gyógyszerészárban.

Telefon-számunk: 42.

TANÜGY.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nagymihályi állami népiskolánál üresedésben levő tanítói állásra **Jakab András** tokaji gör. kath. népiskolai tanítót nevezte ki.

— **Nyugdíjazás.** **Piskóty Ferenc** né sz. **Gecsey Etelka** sárospataki ev. ref. népiskolai tanítónő a vall. és közokt. miniszter a folyó tanév befejeztével saját kérelmére nyugdíjazni rendelte.

Felolós szerkesztő és lapfőadó: **Ehler Gyula,**

A Scott-féle Emulsio

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzzel, ügyességgel és gondnal megszerezhető legjobb anyagok használatnak. A Scott-féle Emulsio készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyógyszerkamájolaj lesz feldolgozva és így a többi alkatrésze is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítható, hogy a SCOTT-féle EMULSIO rendkívüli táp- és gyógyerejét az orvos urak is méltatják s ez gyermekeknek és felnőtteknek, valamint a gyöngeség minden elképzelhető eseteiben mint kitűnő tápszer oly gyakran rendeltek. A SCOTT-féle EMULSIO hatásának erejében messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „háttán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Scott-féle Emulsio

minden gyógyszerárban kapható

Egy eredeti liter ára 2 K. 50 f.

Halász J.

elsőrendű modern fényírdája
Sátoraljaujhely, Kazinczy-u.

ujonnan renoválva

és a

legujabb gépekkel

felszerelve a n. é. közönség rendelkezésére áll.

BARTA BÉLA

angol férfi szabósága

BUDAPEST, Kossuth Icajos-utca 17.

Tisztelettel értesitem Sátoraljaujhely n. é. közönséget, hogy budapesti elsőrangú férfi szabó-műhelyemben mérték utáni megrendelésre, mesteri szabással, a legujabb divat szerinti ruhákat készítek mérsékelt árban.

Sátoraljaujhely város közönsége előtt cégem már nem ismeretlen és Ujhelyből kapott számos elismerő leveleim is bizonyítják munkáim kitűnőségét.

Midőn a n. é. közönség b. pártfogását kérem, egyúttal értesitem, hogy levelezőlapon irt meghívásra bármikor jövök mértékvételre.

Tisztelettel

Barta Béla.

Tégla és fedélcserép eladás.

Van szerencsém az építészek, vállalkozók és a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy herczeg Windisch-Grätz Lajos sátoraljaujhelyi téglagyárában gyártott

tégla és fedélcserép

gyártmányoknak elárúsítására nézve megbízást nyertem, miért is arra kérem, hogy esetleges megrendeléseiket Sátoraljaujhelyben, a Szechényi-téren levő kereskedésben eszközölni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel

Schweiger Dávid fia.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozzuk, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Felvétetik

a sátoraljaujhelyi önk. tűzoltó-egyletnél
több fizetéses

tűzoltó.

Kiszolgált katonák előnyben részesülnek.

Jelentkezni lehet a tűzoltó laktanyában, a parancsnokságnál, ahol a részletes feltételek is megtudhatók.

A parancsnokság.

Saját sajtolású kókuszolajból nyert szavatoitan tiszta, legkitűnőbb minőségű

„BÓNIOIOL“

Bejegyzett védjegy.

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár
„Bóniol” gyártelep és mezőgazdasági r.-t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L és Fia, Nyiregyháza.

Tanuló

könyvnyomdánkban
azonnal fölvetetik.

Báró KOZMITZA

(ezelőtt Mattoni-féle)

BUDAI

KIRÁLY-KESERŰVIZE

enyhe has-
hajtó, az Erzsébet
sósfürdő főforrása.

Hirdetés.

A sátoraljaujhelyi ker.
betegsegélyző pénztár

titkári állása

folyó hó 7-iki igazgató-
sági ülésen lesz betöltve.

Pályázatokat folyó hó 6-ának
reggeli 9 órájáig hivatalos helyi-
ségünkben elfogadunk.

Az Igazgatóság.